

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžf/39/2015
Identifikačné číslo spisu:	8014200732
Dátum vydania rozhodnutia:	18.06.2015
Meno a priezvisko:	CSc., JUDr. Eva Babiaková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8014200732.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: J. U., bytom B. XXX, zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Chmurom, so sídlom Zvonárska 8, Košice, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. 1100305/1/137831/2014/5293, č. 1100305/1/137864/2014/5293, č. 1100305/1/137884/2014/5293, č. 1100305/1/137890/2014/5293, č. 1100305/1/137897/2014/5293, č. 1100305/1/137909/2014/5293, č. 1100305/1/137924/2014/5293, č. 1100305/1/137935/2014/5293, č. 1100305/1/137951/2014/5293, č. 1100305/1/137970/2014/5293, č. 1100305/1/137986/2014/5293, všetky zo dňa 14. marca 2014, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/48/2014-229 zo dňa 13. marca 2015, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/48/2014-229 zo dňa 13. marca 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove napadnutým uznesením č. k. 1S/48/2014-229 zo dňa 13. marca 2015 nevyhovel žiadosti žalobcu o oslobodenie od súdnych poplatkov. Vychádzajúc z ustanovenia § 138 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“) svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca tvrdené skutočnosti primerane a hodnoverne nepreukázal a nedoložil súdu prvého stupňa požadované doklady, preukazujúce, že pomery účastníka oslobodenie od súdnych poplatkov v tomto konaní odôvodňujú.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca prostredníctvom právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie, navrhujúc, aby sudca jeho odvolaniu vyhovel a v plnom rozsahu ho úplne oslobodil od súdneho poplatku. Namietal, že v jeho prípade je splnená podmienka, že nejde o svojvoľné a zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Mal za to, že na základe doložených podkladov a uvedených skutočností spĺňa podmienky pre oslobodenie od súdneho poplatku. Poukázal na ustanovenie § 374 ods. 4 O.s.p. K odvolaniu priložil rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 24Nc/189/99-13, ktorým bola žalobcovi určená vyživovacia povinnosť voči synovi F. U., ako aj rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 25Nc/347/2001-15 o určení vyživovacej povinnosti voči dcére I. U.. Rovnako tak predložil zmluvu

preukazujúcu výšku príjmu žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že je namieste odvolaniu žalobcu vyhovieť a uznesenie krajského súdu z dôvodu hrubého pochybenia zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobca sa podanou žalobou domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutí vydaných v daňovom konaní. Súd v tomto prípade postupujú podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 246b ods. 1, 2 O.s.p. pri preskúmaní rozhodnutí a postupov správnych orgánov súdy konajú a rozhodujú v senátoch zložených z predsedu a dvoch sudcov, ak nie je ustanovené inak. Samosudca koná a rozhoduje a/ na krajskom súde o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam orgánov verejnej správy podľa tretej hlavy a vo veciach podľa šiestej hlavy tejto časti, b/ vo veciach, na ktorých prejednanie sú vecne príslušné okresné súdy, c/ vo veciach, v ktorých to ustanoví zákon.

Uvedené zloženie súdu musí byť zachované pri všetkých druhoch rozhodnutia, bez ohľadu na spôsob vybavenia vecí, ak zákon neustanovuje inak, t.j. nezveruje rozhodnutie, resp. úkon predsedovi senátu.

Správne zloženie súdu je jednou z požiadaviek práva na zákonného sudcu garantovaného Ústavou Slovenskej republiky v čl. 48 ods. 1, v zmysle ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon. Pojmom „zákonný sudca“ sa pritom rozumie tá skutočnosť, že o veci rozhoduje nielen miestne, vecne a kauzálné príslušný súd, ale aj súd v zložení, ako ustanovuje zákon, pričom vec bude pridelená senátu alebo samosudcovi na základe rozvrhu práce cestou elektronickej podateľne.

Podľa § 167 ods. 1, 2 O.s.p., ak zákon neustanovuje inak, rozhoduje súd uznesením. Uznesením sa rozhoduje najmä o podmienkach konania, o zastavení alebo prerušení konania, o odmietnutí návrhu na začatie konania, o zmene návrhu, o späťvzatí návrhu, o zmieri, o trovách konania, ako aj o veciach, ktoré sa týkajú vedenia konania. Ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 158 ods. 1 O.s.p. písomné vyhotovenie rozsudku podpisuje predseda senátu alebo samosudca. Ak ho nemôže podpísať predseda senátu, podpíše ho iný člen senátu, a ak rozhodol samosudca, iný poverený sudca; dôvod sa na písomnom vyhotovení poznamená.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že napadnuté uznesenie krajského súdu bolo vydané vyššou súdnou úradníčkou.

Podľa § 40a O.s.p. súdny úradník môže v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom vydávať rozhodnutia a vykonávať iné úlohy súdu. Osobitný zákon ustanovuje, kedy môže súdny úradník konať samostatne a kedy na základe poverenia vydaného sudcom.

Podľa § 5 zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch v občianskom súdnom konaní vyšší súdny úradník koná a rozhoduje na základe poverenia sudcu

- a) o návrhu na vydanie platobného rozkazu vrátane rozhodnutia o oneskorene podanom odpore, odpore podanom bez odôvodnenia, odpore podanom neoprávnenou osobou a o zrušení platobného rozkazu,
- b) o návrhu na vydanie šekového platobného rozkazu a zmenkového platobného rozkazu vrátane rozhodnutia o oneskorene podaných námietkach,
- c) v konaní o dedičstve okrem
 1. sporu dedičov o dedičské právo,
 2. odňatia veci poverenému notárovi,

3. vrátenia vecí notárovi s pokynom na doplnenie konania alebo zmenu uznesenia,
4. konania o dedičstve alebo jeho časti, ktoré sa nachádza v cudzine,
5. konania o dedičstve po poručiťovi, ktorý zomrel v cudzine alebo bol cudzím štátnym príslušníkom,
6. nariadenia likvidácie dedičstva,
7. privolenia súdu k úkonom dedičov na predaj alebo iné opatrenia,
- d) o úschovách,
- e) o umorení listín,
- f) v zmierovacom konaní,
- g) v exekučnom konaní podľa osobitného predpisu okrem schválenia príklepu súdom,
- h) v konaní o výkon rozhodnutia o výchove maloletých detí, o výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy, príkazom pohľadávky, predajom hnutelných vecí, odobratím vecí,
- i) v konaní o výkon rozhodnutia súdnych pohľadávok podľa osobitného predpisu.

Podľa § 6 zákona o súdnych úradníkoch v občianskom súdnom konaní vyšší súdny úradník rozhoduje na základe poverenia sudcu aj o

- a) poriadkovej pokute,
- b) znalečnom, tlmočnom a svedočnom,
- c) preddavkoch na trovy dôkazu,
- d) súdnych poplatkoch,
- e) oslobodení od súdnych poplatkov,
- f) odstraňovaní väd podania,
- g) opatreniach podľa osobitného predpisu,
- h) ustanovení správcu dedičstva,
- i) príslušnosti a právomoci súdu na konanie,
- j) ustanovení zástupcu účastníkovi konania,
- k) prípustnosti vedľajšieho účastníctva,
- l) prerušení konania,
- m) spojení vecí na spoločné konanie,
- n) vydání opravného uznesenia,
- o) pripustení zámény účastníka konania o pristúpení ďalšieho účastníka do konania,
- p) pripustení zmeny návrhu na začatie konania,
- r) iných procesných rozhodnutiach.

Podľa § 7 zákona o súdnych poplatkoch v občianskom súdnom konaní vyšší súdny úradník vykonáva

- a) dožiadania,
- b) úkony súvisiace s rekonštrukciou súdneho spisu,
- c) úkony súvisiace s prípravou pojednávania,
- d) zisťovanie podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie, rozsudku na základe uznania alebo vzdania sa nároku,
- e) zisťovanie podmienok na vyhlásenie konkurzu,
- f) prípravu hodnotenia dôkazov po skončení dokazovania,
- g) prípravu rozhodnutí pre sudcu,
- h) úkony vo vykonávacom konaní,
- i) úkony súvisiace s prípravou súdneho spisu na predloženie odvolaciemu súdu alebo dovolaciemu súdu,
- j) úkony v správnych veciach pri príprave vecí na rozhodnutie,
- k) iné procesné úkony.

Rozhodnutie o oslobodení od súdnych poplatkov vydané krajským súdom ako súdom prvého stupňa v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je rozhodnutím, ktoré v zmysle zákona môže byť urobené vyšším súdnym úradníkom. Vyšší súdny úradník tiež nie je osobou oprávnenou podpisovať takéto rozhodnutia za predsedu senátu, resp. iného člena senátu.

Už len sama skutočnosť, že v prejednávanej veci rozhodol miesto senátu vyšší súdny úradník predstavuje také závažné pochybenie krajského súdu, že jeho uznesenie nemožno považovať za zákonné.

V zmysle § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p. je dôvodom pre zrušenie odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 250ja ods. 3 O.s.p., § 221 ods. 1 písm. g/, ods. 2 O.s.p.). V novom konaní vo veci rozhodne krajský súd v senátnom zložení.

O trovách odvolacieho konania rozhodne krajský súd v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.